

Valtiovarainministeriölle

19.8.2016

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi yrittäjävähennyksestä

Esityksessä ehdotetaan tuloverolakiin otettavaksi säännös yrittäjävähennyksestä. Tuloverolakia muutettaisiin siten, että elinkeinotoiminnan, maatalouden ja porotalouden tuloksesta vähennettäisiin verotuksessa viisi prosenttia, kun tulos otetaan huomioon luonnollisen henkilön tai kuolinpesän verotuksessa. Metsätalouden verotuksessa otettaisiin huomioon vastaavansuuruinen vähennys. Yhtymästä saadun tulon osalta vähennystä ei tehtäisi, jos yhtymässä on yhteisöosakas.

Maa- ja metsätalousministeriö katsoo, että yrittäjävähennyksen säätäminen elinkeinotoiminnan, maatalouden ja porotalouden ohella myös metsätaloudelle on tarpeellinen keino edistää metsäalan kasvua ja biotalouden kehittymistä. Ehdotettu metsätalouteen kohdistuva yrittäjävähennys vastaakin pääosin maa- ja metsätalousministeriön näkemystä vähennyksen tarkoituksenmukaisesta toteuttamisesta. Maa- ja metsätalousministeriö korostaa, että etenkin puumarkkinavaikutusten näkökulmasta on olennaista, että yrittäjävähennystä sovelletaan metsätalouteen mahdollisimman kattavasti eikä esimerkiksi siten, että pienien metsätilojen omistajat suljettaisiin pois vähennyksen piiristä. Metsätalous onkin esitysluonnoksessa lähes kattavasti yrittäjävähennyksen piirissä, mutta luonnoksen merkittävimmäksi puutteeksi maa- ja metsätalousministeriö katsoo yhteismetsien puuttumisen yrittäjävähennyksen soveltamisalasta.

Esitysluonnoksessa yrittäjävähennys ei siis koskisi erillisenä verovelvollisena pidettävää yhteismetsää. Tämä tarkoittaisi toteutuessaan sitä, että yhteismetsien asema ja houkuttelevuus metsänomistusmuotona heikkenisi nykyisestä muihin omistusmuotoihin verrattaessa ja että yhteismetsäomistuksen nykyinen kasvu taantuisi. Yhteismetsä on kuitenkin maa- ja metsätalousministeriön näkemyksen mukaan yritysmäinen ja aktiivinen metsäomistusmuoto, joka täyttää erinomaisesti metsäpoliittisia tavoitteita ja jonka kasvua omistusmuotona tulisi edistää. Yhteismetsien osuuden kasvu parantaa erityisesti suomalaista metsänomistus- ja metsätilarakennetta, johon myös hallitusohjelmassa esitetyillä toimilla pyritään vaikuttamaan. Maa- ja metsätalousministeriö siten katsoo, että yhteismetsien nykyisen suuruinen verotuksellinen etu tulee säilyttää ennallaan, mikä onnistuisi yksinkertaisimmin laajentamalla yrittäjävähennyksen soveltamisalaa myös yhteismetsiin. Esitysluonnoksen mukaan yrittäjävähennystä ehdotetaan säädettäväksi niille yritysmuodoille, joita vuonna 2014 toteutettua yhteisöverokannan alennusta ei koskenut. Maa- ja metsätalousministeriö muistuttaa, että yhteisöverokannan alennus ei koskenut yhteismetsiä, joten yhteismetsien sisällyttäminen yrittäjävähennyksen piiriin olisi loogista.

Maa- ja metsätalousministeriö katsoo toiseksi esitysluonnoksen kehittämistarpeeksi metsätaloudelle esitetyn poikkeuksen, jonka mukaan yrittäjävähennys laskettaisiin myös metsätalouden tappiollisesta tuloksesta. Maa- ja metsätalousministeriö katsoo, että metsätalouden harjoittajalla tulisi olla vastaisuudessakin oikeus vähentää metsätalouden tappiollinen tulos kokonaisuudessaan hänen muista mahdollisista pääomatuloista ja edelleen tuloverolain 60 §:n mukaisesti alijäämähyvityksenä ansiotulojen veroista, jos pääomatuloista

tehtävien vähennysten määrä on pääomatuloja suurempi. Maa- ja metsätalousministeriö katsoo siten, että yrittäjävähennystä ei tulisi tehdä metsätalouden tappiollisesta tuloksesta.

Maa- ja metsätalousministeriö ehdottaa lisäksi valtiovarainministeriön harkittavaksi, että kuolinpesät poistettaisiin metsätalouden yrittäjävähennyksen soveltamisalasta. Tämä voisi maa- ja metsätalousministeriön mukaan olla harkinnanarvoinen poikkeus laajan kattavuuden yleistavoitteesta. Kuolinpesät nähdään usein ongelmallisena metsänomistusmuotona, koska ne ovat keskimäärin muita metsänomistajia passiivisempia metsänhoidossa ja puun myynnissä mm. metsätilan hoidosta osakkaiden kesken vallitsevien erimielisyyksien vuoksi. Vaikka verojärjestelmä kannustaa jo nyt aktiivista metsätaloutta harjoittavien kuolinpesien muuttamiseen verotusyhtymiksi, kuolinpesien poistaminen yrittäjävähennyksen soveltamisen piiristä vahvistaisi nykyistä tilannetta. Maa- ja metsätalousministeriö kuitenkin toteaa, että muutoksella olisi lähinnä ennaltaehkäisevä vaikutus metsänomistusrakenteen kehittämiseksi, koska tuloverolakiin tehtävillä muutoksilla ei juuri voida vaikuttaa passiivisten kuolinpesien käyttäytymiseen.

Maa- ja metsätalousministeriö tukee esityksen jatkovalmistelua sekä toteuttamista myös metsätalouden osalta, mutta korostaa, että yrittäjävähennykseen metsätalouden osalta tulisi tehdä edellä kuvattuja muutoksia.

Kansliapäällikön sijaisena,

Osastopäällikkö

Pentti Lähteenoja

Hallitussihteeri

Kyösti Helin